

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A2: Rozvoj v oblasti distanční výuky, online výuky a blended learning

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Úvod do právního systému

Mgr. Iva Kvízová

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

POJEM PRÁVA

- **Subjektivně** – chovat se tak, aby nevyvstala nutnost sankce.
- **Objektivně** – obecně závazné normy chování stanovené státem, porušování je sankcionováno:
 - **ve veřejném právu** - jeden ze subjektů je orgán veřejné moci rozhodující vrchnostensky
 - **v soukromém právu** – obě strany v rovnoprávném postavení

FUNKCE PRÁVA

- reguluje řád a vztahy ve společnosti
- normuje žádoucí chování lidí
- stanovuje sankce za porušení
- garantuje práva a povinnosti
- stanovuje způsoby výkonu moci ve společnosti, a obsazování veřejných funkcí

PRÁVNÍ NORMY (PN)

- Vyjádření toho, co má být (např. příkaz nebo zákaz vyplývající z právního řádu).
- Vyjádřeny v právním předpisu (např. zákon, vyhláška).
- Jsou právně závazné (např. pro ředitele, žáka).
- Mají státně mocenský charakter stát porušení sankcionuje.

PN A JEJICH TŘÍDĚNÍ

- Podle vymezení způsobu chování
 - zpřikazující
 - zakazující
 - opravňující
 - doporučující
- Podle stupně závaznosti
 - kogentní
 - dispozitivní

PŮSOBNOST PN

- **Platnost** – vydání, projednání, schválení, podepsání, vyhlášení.
- **Účinnost** – okamžik, kdy musíme začít dodržovat.
- **Legisvakace** – meziobdobí od platnosti po účinnost.
- **Novelizace** – pozdějším právním předpisem změněno/doplněno.
- **Derogace** – skončení účinnosti PN.

TVORBA A VÝKLAD PRÁVA

- PN ➡ vyjádřené v právních předpisech dotvářeny výklady (množství a časté změny předpisů).
- Závazný výklad ➡ soud.

- **Cíl** - objasnit smysl právního textu s ohledem na následnou aplikaci práva.

- **Metody výkladu**
 - standardní
 - nadstandardní

APLIKAČNÍ PRAVIDLA

- **Hierarchie právních předpisů**

ústavní zákon ➡ zákon ➡ nařízení vlády/
vyhláška ➡ vnitřní předpis/ŠŘ, VŘ

- **Aplikační pravidla**

- Lex superior derogat inferiori
- Lex posteriori derogat priori
- Lex specialis derogat generali

- **Diskreční pravomoc** (správní uvážení)

APLIKACE PRÁVA

- Je jakékoli **použití práva**.

- **Kvalifikované použití práva** realizováno orgány veřejné moci: skutková podstata se podřadí pod příslušnou PN vyřešení, rozhodnutí.
- **Faktické otázky** – zjištění skutkového a úplného stavu (nejsou pochybnosti).
- **Právní otázky** – nalezení účinných PN k řešení a použití **aplikačních pravidel**.